

Torrent, que **graneres**

Catàleg exposició *El Granerer*

Organitza:

Delegació de cultura falla

Plaça Sant Roc

Gómez Ferrer i voltants

Disseny:

Mafiegar

Textos originals:

Adrià Besó i Ros

Adaptació:

Emilio José García i González

Arxiu gràfic i Material:

Eduardo Montoro i Silla

Agraïments:

Bondia Comunicació

CMS Escamilla

Museu Comarcal de l'horta sud

Aitor Sánchez i Collado

Ferran Martínez i Gómez

Salvador Císcar i Juan

Javier Serer i Sena

Introducció:

Des de la falla Sant Roc presentem el catàleg de l'exposició temporal per a la tercera edició de la nostra setmana cultural, una exposició que pretén recordar i apropar als més joves un dels oficis més característics de Torrent: *El Granerer*.

En aquest catàleg podéu gaudir de la definició del granerer, les seues costums, els llocs de recolecció de la matèria primera, además del llistat dels últims granerers més coneguts dedicats a aquest ofici que es trobaràn exposats durant tota la setmana, del 13 al 19 de desembre de 2010, a la seu de l'associació en panells expositius, acompanyats de les ferramentes que s'utilitzaven per a la confecció de la granera il·lustrat per imatges. A més, en aquesta exposició es projecta un audiovisual amb el procés d'elaboració de les graneres.

Esperem que disfruteu de la mostra i valoreu l'important esforç económic que ha realitzat la comissió per a poder organitzar esta III setmana cultural, i continuant amb la tasca cultural que més ens caracteritza.

Un dels oficis característic de la Gran Ciutat:
El Granerer

Esva establir com un dels oficis més característics del Torrent del segle XX, arribant fins i tot a haver uns 90 granerers l'any 1936.

Les principals zones de recollida del principal material per a realitzar les graneres van ser: *El Saler, Toris, Reial de Montroi, Carlet, Tous, Reial de Montroi, Dos Aigües i la Serra Perenxisa*. Allà, els granerers acudien en èpoques concretes per recollir les palmes.

L'època perfecta per recollir la palma era des de principis de maig fins a mitjans de setembre, ja que gràcies a les temperatures i el clima s'aconseguia un òptim assecat d'aquesta matèria, el que permetia una manipulació adequada.

A causa de la gran demanda de la palma, les poblacions properes a Torrent i els propietaris dels terrenys on es podien trobar les palmes comencen a aprofitar els seus terrenys, oferint l'arrendament als granerers per a que pogueren collir les palmes d'aquests espais.

Després del tall de la palma, aquesta es deixava estesa a terra durant unes tres setmanes, perquè es poguera assecar de forma correcta, passat este temps, els granerers tornaven per recollir les seues palmes formant garbons de 20 quilograms aproximadament.

Seguidament s'encarregaven de transportar els garbons en mules fins a la seua destinació on es procedia al emmagatzematge per al posterior manipulats.

El vestit de la faena:

En el moment d'eixir a treballar, els granerers havien d'adaptar la seua forma de vestir a les difícils condicions del terreny. La roba propícia per esta labor era la més vella que tenien, ja que de caminar entre la malesa, es deteriorava molt. Com pesa de vestir portaven posats uns pantalons, camisa i jupetí vells.

Tanmateix sempre era molt important portar un bon calcer, fort i resistent al sòl pedregós de la muntanya. El més adequat en estes condicions eren les espadenyas d'espart i les albarques.

La Palma:

És una planta silvestre de la família de les palmàcies. De tronc curt i ramificat, les seues fulles no sobrepassen els 60-80 centímetres, sent fàcil trobar-la per la muntanya i els terrenys incultes entre la garriga per tot el bosc mediterrani. Les seues fulles en forma de palmito estan formades per unes 20 làmines d'uns 30 centímetres que parteixen d'un pecíol llarg provist d'agullons. Una vegada tallades, tarden vora tres anys en regenerar-se. Entre les fulles creixen penjolls de flors grogues que fan un fruit roig no comestible. Pel contrari la part tendra del tronc acostuma a ser aprofitada per a l'alimentació. Aquesta és coneguda popularment amb el nom de margalló.

Els diferents tipus de Graneres:

Degut a la gran utilització de les graneres per a les diferents tasques de la llar, deguem diferenciar els tipus d'estes i les seues utilitzacions:

"Granera d'agranar"

Era la més demandada pels clients, ja que era utilitzada per a una tasca comuna i quotidiana per els membres de la casa. Tenia un mànec de fusta o canya.

"Granera de sostre"

En els sostres de les andanes, quadres i corrals solien aparèixer teranyines que eren netejades amb aquesta granera. Degut a l'altura que antigament tenien els sostres de les cases, la granera havia de presentar un mànec prou llarg que superara els tres metres per poder arribar-hi amb facilitat. Com que esta labor de desenteranyinar es realitzava poques vegades a l'any, estes graneres duraven bastant de temps.

"Granereta i pinzell"

Eren pràcticament iguals, diferenciant-se tan sols en la molla de pinzell, molt més fina que la de la granera. Les façanes, corrals i interiors de les cases tradicionals de Torrent estaven pintades amb calç, "*pavonaço*", etc. S'acostumava a pintar quasi tots els anys determinades parts de la casa i, per això eren molt utilitzades per la gent. Com el nom indica, era una granera xicoteta. No tenien mànec i la palma que s'hi utilitzava era més xicoteta que la utilitzada en una granera normal.

"Graneretes de punyet"

Sobre els antics forns de llenya s'escampava un poc de farina abans d'introduir el pa. En traure'l del forn, una vegada cuit, la farina que quedava adherida al pa es netejava amb una granera punyet. Del mateix tamany que un pinzell, aquesta té la molla més tova. Per aconseguir-ho es rascava repetidament amb el rall.

"Graneres extraordinàries"

S'utilitzava com a regal per a ocasions especials. Era com la granera normal però juntament amb el cordell li enrotllaven trossos de llana de color. En la molla també acostumaven a fer peixets, trenant les fulles de la palma.

Els Granerers més coneguts:

Noms:

José Andreu
Jesús Comes
Toni Cosme
Manuel Chust
Francisco Duet
Mariano Duet
Vicente Duet
José Garrigues
Ramón Martínez
José Miquel
Carmelo Montoro
Manuel Montoro
Vicente Morena
Vicente Morena
Bautista Navarro
Miguel Navarro
Carlos Parra
José Peris
Roque Romero
Salvador Romero
Pascual Ruà
Baltasar Silla
Eugenio Silla
Pascual Silla
José Soria
Vicente Soria
Manuel Soriano
Santiago Soriano
Francisco Tárrega
Francisco Verdet
Manuel Verdet
Ramón Verdet
Vicente Verdet
Vicente
Vicent
Lorenzo
Salvador
Ricardo
Carpio

Malnoms:

Maruco
Galan
Cosme
El Coent
Pereto
Filaça
Filaça
Garrigues
El Pataqués
Nagos
Montoros
Molés
Pucetes
El Loro
Galan
Palilo
Parra
Peneque
Galan
Castanyes
Caseto
El Mut
Manetes
Morrut de Guerra
El Rico
El Sordo
Borina
Garrotes
L'acuasero
El Cotxo
El Rano
Sangonera
Piñones
El Mona
El Picanyero
-
Llantis
El Puço
El Maestro

Amb el suport:

